Старонкі баявых спраў // Дзвінская праўда (Верхнядзвінск). – 1964. – 4 ліп. – С. 4.

У краязнаўчым музеі сярэдняй школы № 2 Верхнядзвінска захоўваецца дзённік камандзіра былога атрада імя Леніна Першай Дрысенскай брыгады Сцяпана Дзмітрыевіча Дзеліжонка. Гэты дзённік – дарагая рэліквія слаўных баявых спраў атрада. У дзённіку суровай мовай фактаў расказваецца аб мужнасці, аб подзвігах народных мсціўцаў у гады Вялікай Айчыннай вайны на акупіраванай ворагам тэрыторыі Верхнядзвіншчыны.

***

25 кастрычніка 1943 года. Нарада з сярэднім камандным саставам аб падрыхтоўцы да 26-ай гадавіны Вялікага Кастрычніка.

30 кастрычніка. Вяртаецца Гаркоўскі – вывеў са строю паравоз і зноў ідзе на заданне.

31 кастрычніка. Допыт трох палонных, якіх прывёў Машараў. Паслаў усіх «народнікаў» на падрыў эшалона – няхай крывёю змыюць віну перад Радзімай.

11 лістапада. Робім засаду на шасэ, сустракаем чатыры машыны. У выніку бою праціўнік страціў сем забітымі і чатырох раненымі. Захоплены трафеі: кулямёт, партфель з дакументамі, валёнкі, сумка сала. Мініруем мост ля падбітай машыны.

Фашысты, кінуўшы падмацаванне, сабраліся ля спаленай машыны і хацелі спіхнуць яе з моста, каб расчысціць дарогу. Трапілі на міну і страцілі яшчэ 15 чалавек.

14 лістапада. Вядзём разведку і дапамагаем насельніцтву вёскі Канюхова пераправіць за раку рэшткі маёмасці і хлеба, каб захаваць ад ворага.

5 снежня. Разведка да лініі фронту. Выводзім насельніцтва з акупіраваных раёнаў. Фашысты спалілі жывымі ў вёсцы Пушча 22 чалавекі.

16 снежня. Вяртаецца група з разведкі. Выканала заданне. Зрабілі дыверсію. Узарваны дзве падводы, чатыры кані і 13 фрыцаў. На адной падводзе ўзарваліся боепрыпасы.

23–24–25 снежня. Рыхтаваліся ў дарогу для манеўравання.

26 снежня. Пакінулі раён дзеяння. Ідзе карная экспедыцыя. З крыкам «ура» пайшлі на штурм дзотаў ля вёскі Канюхова. Прарваліся.

28–29 снежня. Фарсіравалі раку Дрыса і рухаліся ўжо за чыгункай паміж 17 раз’ездам і Талмачовым.

29–30 снежня. Па балотах раніцай 30-га выйшлі за лінію фронту. Сустрэча з Чырвонай Арміяй. Людзі ад стомы і бяссонніцы трацілі прытомнасць, падалі і засыналі – і партызаны, і мірныя жыхары, якія шлі з намі.

3 студзеня 1944 года. Атрымаў медаль «Партызан Айчыннай вайны» першай ступені.

4 студзеня. Здаю ўсіх у рады Савецкай Арміі. У атрадзе для далейшых дзеянняў пакідаю 160 чалавек.

7 студзеня. У наш атрад уліваецца атрад імя Кірава.

8 студзеня. Рыхтуемся да рэйду ў варожы тыл. Атрымліваем абутак і абмундзіраванне.

16 студзеня. Вечарам развіталіся з салдатамі і пайшлі за лінію фронту.

30 студзеня. Адправіў камандзіра аддзялення Смірнова з падрыўнікамі на чыгунку.

1 лютага. Група назірання ў саставе трох чалавек у раёне вёскі Кавалі прыняла бой. Вызвалілі мірных жыхароў, якіх фашысты гналі ў няволю. Забіты тры гітлераўцы, адзін ранены. Вызначыўся кулямётчык першага ўзвода тав. Шурыгін.

2 лютага. Група разведкі замініравала дарогу ў раёне Канюхова. У выніку бою забіта 11, узята ў палон 7 варожых салдат.

13 лютага. Узарвалі мост, знішчылі 700 метраў сувязі, падарвалі аўтамашыну.

15 лютага. У раёне калгаса «Зара» таварышы Лісоўскі Л. І. і Гаркоўскі А. П. уступілі ў бой з ворагам. Фашыстаў з паліцаямі было вельмі многа, але гэтыя двое далі бой. Гітлераўцы і паліцаі кінуліся наўцёкі.

16 лютага. Разведчыкі падарвалі аўтамашыну і мост.

4 красавіка. Група малодшага лейтэнанта Макарскага падарвала дзве аўтамашыны на шасэ Полацк–Себеж.

5 красавіка. Ідзе вялікая карная экспедыцыя. Пакідаем лагер.

6 красавіка. Спыніліся ў лагеры латышскіх партызан.

7 красавіка. Пераходзілі раку Свольну. Спроба прарвацца ў раёне вёскі Калачова скончылася няўдачай. Вярнуліся назад.

9 красавіка. З боем прарваліся цераз дарогу, што вядзе на Бярозаўку.

11 красавіка. Фашысты спрабавалі акружыць – прарываемся.

12 красавіка. Штурмуем бальшак Асвея–Даласцы. Пераходзім у паўночныя лясы.

22 красавіка. Дзень нараджэння Леніна. Разграмілі варожы гарнізон у вёсцы Кабыльнікі. Партызанамі атрада забіта 6, ранена 2, узята ў палон 66 фашыстаў. У няроўных баях партызаны атрада праявілі адвагу і гераізм. Не раз даходзіла да рукапашнага бою. Атрад працягвае барацьбу.